

in Arbetsaren oktober 20.
(nätet) 2006

SAC under skalet INRIKES 11 oktober 2006 Om en vecka håller SAC

Syndikalisterna kongress efter fyra tuffa år. De interna konflikterna har varit hårda och fått många förtroendevalda att hoppa av. Samtidigt har den fackliga aktiviteten ökat och blivit mer radikal. Nu kan organisationen komma att förändras ytterligare. Flera motioner går ut på att kraftigt skära i all verksamhet som inte handlar om den lokala fackliga kampen.

[Medlems
minskning
i maj]

Temasida: SAC:s kongress 2006

Jag har inte fört någon statistik, men jag tycker absolut att det kommer in fler klipp nu. Framför allt är det en annan sorts klipp. Det handlar inte längre om något Stig Dagerman-arrangemang eller om en skogsarbetarstrejk på 1930-talet, utan idag handlar det om våra aktuella konflikter, säger Jone Källsäter. Som presskrönikör för medlemstidningen Syndikalisterna får han varje månad in allt som skrivits om SAC i tidningarna.

Det är svårt att komma ifrån att uppmärksamheten runt SAC ökat under de senaste åren. Strejk i Stockholms tunnelbana, blockader mot Fortum och inte minst en rad av konflikter i Malmö har noterats långt utanför vänsterns egna medier.

Samtidigt har också en annan typ av nyheter förekommit. I våras avgick SAC:s generalsekreterare Lars Hammarberg i protest mot vad han ansåg var en odemokratisk utveckling av organisationen, driven av en gruppering med rötter i en så kallad "aktivistkultur". Lars Hammarbergs avhopp föregicks av att förhandlingssekreteraren Jan Hammarberg och avtalsansvarige Björn Mohlin lät sig köpas ut efter att ha blivit suspenderade.

Jämför Synd
2006 april
och
maj '70

I SAC:s centralkommitté och arbetsutskott har avhoppet varit rekordmånga. Från arbetsutskottet har totalt tolv personer hoppat av och inför kongressen består arbetsutskottet bara av tre personer, varav endast en valdes på den förra kongressen, 2002.

För den som studerar SAC utifrån kan intrycket alltså bli paradoxalt: å ena sidan ökande stridsvilja och aktivitet, å andra sidan avhopp och interna konflikter.

Interna
konflikter

Trots motsättningarna tycks det ändå finnas en gemensam grund: den så kallade fackliga reorganiseringen.

Kring detta begrepp kretsar mycket när SAC nu, efter fyra år, återigen går till kongress.

För att förstå fenomenet kan det vara på sin plats med en historisk utveckling och mycket kort sammanfattning av SAC:s historia. Från bildandet 1910 och runt tre årtionden framåt var SAC en organisation av främst grovarbetare, med en starkt koncentrerad medlemsbas geografiskt och yrkesmässigt, som utmärkte sig för radikala kampmetoder. Syndikalismens mest framgångsrika projekt under denna tid, registermetoden, förutsatte beredvillighet att konfrontera de arbetsgivare och arbetare som försökte ingå avtal under de av LS bestämda miniminivåerna. Det allmänna klimatet på arbetsmarknaden var hårt, i olika perioder präglad av massarbetslöshet, osäkra anställningar, bidragsarbete och av strejkbryteri och polisinsatser mot strejkande.

↓ Pladder
om
historia
dvs. för
att nästa
färdig
sig
själva

Under Andra världskrigets nationella samling, och därefter i en tid av socialdemokratiskt folkhemsbygge och Saltsjöbadsanda, blev den revolutionära linjen allt svårare att hålla fast vid. Under den så kallade nyorienteringen under 1950-talet vände sig SAC ifrån sina revolutionära rötter. 1960-talets radikalism passerade i stort förbi organisationen.

Inte ett ord
om varför
skapades här
med anställda

↑ Jämför hist. utveck. Synd 2007, augusti s 28

Under 1970–1980-talen började den däremot påverkas av den så kallade alternativrörelsen, och blev den första fackförening som sade nej till kärnkraften. Organisationen aktiverade sig också i flera andra frågor utanför arbetsmarknadens område, som feminism, fredsfrågor och miljö.

"Den breda strömningen"

Samtidigt förändrades SAC:s medlemsbas. De tidigare koncentrerade fästena bland exempelvis skogsarbetare och rallare försvann, och i stället fann man i allt högre grad syndikalister som var ensamma eller ett fåtal på varje arbetsplats. Möjligheterna till en kollektiv arbetsplatskamp blev därmed sämre.

Under 1990-talet och 2000-talet började detta "allmänpolitiska" fokus att ifrågasättas. Den fackliga reorganiseringen myntades som begrepp under en serie konferenser runt 2002 års kongress, och syftade till att återuppliva SAC:s fackliga kärnverksamhet. Samtidigt kom efterhand en ny generation aktiva ur 1990-talets anarkistiska och autonoma rörelse upp i yrkesverksam ålder och gick till stora delar in i SAC.

- + Det mest synliga resultatet av den fackliga reorganiseringen har varit den ökade benägenheten att ta strid –
- + även på arbetsplatser med få organiserade syndikalister – och användandet av nya kampmetoder, som blockader. Men den har också inneburit ett förändrat synsätt, med en ökad betoning på medlemmarnas
- ++ självaktivitet och ifrågasättande av ombudsmannaverksamheten.

– Kampen måste föras på rätt sätt. Tidigare har ombudsmän oftast kallats in vid fackliga konflikter. Idag ser vi mer av självverksamhet, att medlemmarna själva sköter förhandlingar och driver konflikterna, och då blir

- + också resultaten bestående, säger Elisabeth Skoglund som är positiv till SAC:s nuvarande utveckling.

Hon är 25 år och tågvärd på SJ, har varit medlem i Borås LS av SAC sedan 1998 och är idag studieorganisatör i sitt LS.

blar medlem vid 17 års ålder

- Jag vill se en så minimal centralorganisation som möjligt. Det är kontraproduktivt med en massa
- + + anställda, det dränerar självverksamheten. Och frågan är vad ombudsmännen överhuvudtaget uträttar. Vid förhandlingsbordet handlar allt om maktbalans, vilken makt vi har att sätta bakom våra krav. En ombudsman som åker trettio mil för en två timmar lång förhandling kan inte ändra den balansen, säger hon.

Morgel
Makt

Till kongressen har det mycket riktigt kommit in en rad motioner om kraftiga minskningar av antalet anställda i centralorganisationen, med åtföljande sänkning av den centrala medlemsavgiften. Även i förslaget till nytt fackligt program betonas aktiveringen av gräsrotterna och målet att vinna fler strider genom direkt aktion.

Plus pengarna
är slut
Allt annat är B-S

Twistefrågorna är: Kommer nedskärningar av den centrala verksamheten att ersättas av lokal aktivitet, eller bara skapa ett vakuum? Eller är det så att den centrala verksamheten i sig själv tenderar att kväva den lokala aktiviteten?

– Vi tror att det är nödvändigt att "göra nedskärningar" och sänka avgifterna, inom rimliga gränser. Det är inte realistiskt för oss att klara oss helt utan ombudsmän och det beror bland annat på att geografin sätter lite andra villkor här än i storstäderna – det är svårt att få medlemmar att åka tiotals mil på ideell basis för att förhandla eller hjälpa till i en konflikt. Däremot är jag positiv till att alla ärenden ska gå genom en lokal kommitté och jag stödjer också starkt motionen om att omvandla ombudsmännen till fackliga organisatörer, att förtydliga att deras uppgift är att hjälpa oss att bygga upp lokal verksamhet, säger Sonja Viklund, styrelseledamot i Umeå LS.

– I början av kongressperioden hade vi cirka tio ombudsmän allt som allt, idag klarar vi oss på två. Vi har nu en mer framgångsrik verksamhet för en otroligt mycket billigare penning, säger Örjan Bergsten i Göteborgs LS.

? Beris

X

se Augusti 2007, s. 29
se September 2008

En av dessa ombudsmän är **Lennart Markebo**. Han ser också positivt på utvecklingen mot en ökad facklig verksamhet som bygger på självverksamhet, men är samtidigt mycket kritisk till hur vissa vill förändra organisationen.

– Det är en förenkling att säga att anställda och självverksamhet **står emot varandra**. Det är en bra utveckling om mer sköts av medlemmarna själva, men vi måste också räkna med att LS får svackor, sektioner får svackor, medlemmar får svackor. Personer som varit jättestarka kan bli utbrända, få personliga problem eller vad som helst som gör att man inte är så kaxig längre. SAC får inte bli en organisation för bara de starka människorna, då är vi riktigt illa ute, säger han.

Lennart Markebo möter allt oftare medlemmar som går ur SAC eftersom de inte känner sig aktiva nog.

– Vi måste ju vara en organisation för alla människor som arbetar, även de som av ett eller annat skäl inte har möjlighet att vara aktiva. Då måste vi också kunna garantera att även de svaga medlemmarna kan få hjälp när de ber om det. Och där tror jag inte att den ideella kraften räcker till helt och hållet.

Men att diskutera denna fråga har inte varit lätt under de senaste åren, menar Lennart Markebo.

– Jag tycker mig se en ökad intolerans och andra auktoritära tendenser. Det finns en stor risk för splittring efter kongressen och en risk att många kommer att tappa sugen.

Många förknippar nog syndikalism med decentralism. Det är därför nästan ironiskt att de interna stridigheterna bland medlemmarna framför allt handlar om centralorganisationen, SAC.

Traditionellt har det funnits en **maktindelning** inom organisationen. De **anställda**, däribland generalsekreteraren, har varit underställda arbetsutskottet, men samtidigt varit direktvalda av medlemmarna. Inför denna kongress finns dock ingen kandidat till generalsekreterare och SAC riskerar därför att stå utan en sådan efter kongressen, ifall tjänsten blir kvar.

När det gäller den högsta beslutande instansen, centralkommittén, har denna valts i regionala valkretsar, medan arbetsutskottet (som ingår i centralkommittén) med ansvaret för det löpande arbetet har valts vid kongressen. Till kongressen har inkommit ett flertal motioner med ambitionen att göra slut på den ordningen: att centralkommittén i sin helhet väljs på kongressen och **inom sig utser** ett arbetsutskott och en ordförande som ska ta över generalsekreterarens gamla uppgift som ansikte utåt. Funktionärerna ska utses och kunna avsättas av centralkommittén, lönerna fastställas på kongressen och tjänstegraden kunna ändras med kort varsel.

Dessa förslag har i sin tur kritiserats för att skapa maktkoncentration. Skärholmens LS föreslår att centralkommittén – eller **federala kommittén** som instansen kallas i deras motion – ska bestå av regionalt utsedda delegater underställda sina distrikt, som är möjliga att avsätta när som helst genom enkel omröstning – en traditionellt anarkistisk organisationsstruktur.

En del av förslagen till strukturförändringar härrör från det arbete som genomfördes av en projektanställd organisationsutvecklare. Något som **Gunnar Eriksson**, pensionerad lantarbetare från Luleå LS och tidigare generalsekreterare för SAC, varit starkt kritisk till.

– Att ta in en konsult för drygt en halv miljon kronor för att lösa tvisterna i organisationen, och som dessutom påverkar motionsskrivandet till kongressen, är under all kritik. SAC bygger på självverksamhet.

Är det här framtidens melodi så kan vi ju hyra in Manpower till att sköta hela kongressen också.

Överhuvudtaget har det blivit ett alldeles för starkt fokus på centralorganisationen, SAC. Vår principförklaring är inte bara en samling döda ord utan manar till ett ickehierarkiskt tänkande i vardagen. SAC är bara en administrativ inrättning. Det är de Lokala samorganisationerna som är viktiga.

och argument
för att
informera om
mån från
författaren?
betydelse?

Inf. / k.
svaga fik
CNT
synd
1996, nr 9, 10
Inoral
- Svaghet

Intolerans
i org.

byts ord

anti-
professionell
elitism

Sonja Viklund ser bristen på kommunikation som ett stort strukturproblem.

– I de här interna striderna har det varit nästan omöjligt att få ordentlig information, den har kommit i sprida skurar och då oftast som partsinlagor. Man har varit tvungen att ha personliga kontakter för att få reda på något. Att centralkommitténs ledamöter och centralorganisationen överhuvudtaget upprättar ordentliga rutiner, för att hålla oss ute i landet informerade, tycker jag är någonting viktigt som måste förändras.

Frågan om SAC som en strikt facklig respektive en politisk organisation följer inte riktigt samma skiljelinjer som frågan om ombudsmannaverksamhet kontra medlemsaktivitet.

– Syndikalismen i Sverige har under lång tid sysslat med en massa allmänpolitiska frågor, som miljöfrågor och antirasism, men försummat **arbetsplatskampen**. Reorganiseringen handlar om att vi måste fokusera på våra fackliga traditioner. Vi går åt rätt håll. Där vi driver **arbetsplatskamp** ser vi tydligt att intresset för organisationen ökar. Titta bara på Malmö, Strängnäs och Västerorts LS vilka kanske stått för den hårdaste linjen under senare tid, säger Elisabeth Skoglund.

Kraven på hårdare facklig fokusering har även riktats mot SAC:s internationella verksamhet, mot bokförlaget Federativs och mot denna tidning – även om inga motioner till kongressen specifikt berör Arbetaren. Däremot finns möjligheten att Arbetaren om en dryg vecka står utan kongressvald chefredaktör, eftersom det finns LS som på förhand bestämt sig för att rösta bort tidningens nuvarande chefredaktörer, vilka är de enda som kandiderar till tjänsten.

Ett annat förslag som syftar mot en hårdare facklig fokusering är medlemstidningen Syndikalistens redaktör **Torfi Magnussons** personliga motion om att omvandla LS till federationer av syndikat, alltså de branschfackliga organisationerna på varje ort.

– Vi stödjer motionen och den modellen följer vi redan mer eller mindre i Göteborgs LS. Den fackliga verksamheten ska vara grundbulten för all organisatorisk struktur. Rent konkret har vi vunnit flera fajter som vi garanterat hade förlorat eller inte ens tagit i innan reorganiseringen. Anledningen till att vi vann dessa var att LS via syndikaten agerade som ett kollektiv, säger Örjan Bergsten.

– Självverksamhet är väl självklart för syndikalister. Men den fackliga reorganiseringen verkar främst syfta till att avideologisera SAC. Att renodla den facklig-politiska dagordningen till att bara handla om arbetsplatskamp. Men syndikalismen syftar ju till en total samhällsförändring. Som medlem i SAC är du ju, eller borde vara, organiserad både geografiskt och efter branschtillhörighet. Att en sjuksköterska, en journalist och en brevbärare på samma ort tillhör samma Lokala samorganisation beror ju på att vi anser att alla arbetstagare har gemensamma intressen i konflikten mellan arbete och kapital. Reorganiseringens uttryck, radikaliserings med större inslag av direkta aktioner vid konflikter, är bra, men legalism eller inte är mer en taktisk än en ideologisk fråga. En syndikalistisk rörelse där det inte finns plats för frågor som inte direkt är knutna till arbetsplatsen är åt helsike. LS är ingen basfackl

ig organisation bland andra, utan en frihetligt socialistisk fackförening, och då kan man inte utesluta vissa av livets områden, menar Gunnar Eriksson.

Ingen väntar sig annat än att den kommande kongressen kommer att bli stormig, med hårda strider kring enskilda personer och händelser. Samtidigt verkar den allmänna riktningen ganska tydlig: mot en ökad fokusering på arbetsplatskamp, direkt aktion, medlemsaktivitet och radikala kampmetoder. Samtidigt som klimatet på arbetsmarknaden återigen hårdnar, gör alltså även SAC ett försök att hitta tillbaka till det tidiga 1900-talets radikala syndikalism. **Jon Weman** jon.weman@arbetaren.se

blir
Central
gen
dålig
info

Fack-politisk

Senare
kom
splittn
av
Arbetaren
samma
skil

Ort - bransch

Total
Samhälls-
omvandling
ej bara fack

Allt
blir
sämre

SAC:s centralorganisation bantas ordentligt

INRIKES 21 oktober 2006

Arbetaren

SAC:s centrala organisation slimmades rejält på kongressens andra dag. Många avlönade tjänster ska avskaffas eller göras ideella. Duster utkämpades också om de anställdas löner och anställningsvillkor. Temasida: SAC:s kongress 2006

SAC:s kongress i Luleå utvecklades på lördagen till en rejäl bantningskur. Centralorganisationen lämnade dagens överläggningar flera storlekar mindre: posterna som avlönad generalsekreterare, avtalssekreterare, redogörare, adressregistertjänsten, försäkringsombudsman och förlagsredaktör skars alla bort. Totalt avlägsnades på ett par timmar drygt 4,5 heltidstjänster – nära hälften – från SAC:s centrala organ.

} = 6 st

Men nedskärningarna motiverades inte, som i vanliga fall, främst av ekonomiska skäl. Det var inte behovet av att "spara pengar" som vägledde besluten, utan ideologi. Majoriteten såg besluten som en försegling av de senare årens fackliga förnyelse.

} ren lögn

– Och varför infördes de från början? = Anställningarna
– Mitt ideal är de spanska syndikalisterna i CNT. År 1936 hade de två miljoner medlemmar men bara en anställd, och han hade samma lön som de lägst betalda arbetarna. Den federalistiska principen är helig för mig. Därför måste vi avskaffa tjänsten som förhandlingssekreterare och alla andra institutioner som sätter sig på LS, argumenterade Ruben Tastas-Duque, ombud för Västerorts LS.

kons. inre konflikt

Debatten om funktionärstjänsterna var stundtals mycket laddad. Ellinor Elnadotter från Tanums LS tyckte sig känna igen strömningar från 1970-talets auktoritära vänster.

utesluts-Synd, april, 2008

– Jag vill inte bli förbittrad igen, den här gången av att några superaktivister i SAC trampar på mig. Det vore förstås härligt om man kunde leva på rosor allena, men det går inte, det är inte antingen ideellt engagemang eller anställda funktionärer – det måste kunna finnas både och. Vi som inte är lika unga kan inte vara obetalda heltidsaktivister på vår fritid. Jag vädjar till kongressen att visa respekt för oss som är lite äldre. Diskussionernas fronter gick i allmänhet längs axlarna ålder och stad/land: äldre ombud från LS i glesbygd utgjorde en bakre linje i försvaret av centralorganisationen.

– Vi i Östersund blir väldigt glada och inspirerade av att läsa om alla direkta aktioner som pågår runtom i landet just nu. Men samtidigt: om man inte blockerar och bojkottar och syns hela tiden blir man utpekad som ett passivt LS som ska läras upp till riktiga aktivister. Vi är en handfull aktiva medlemmar som ska göra allt – men det klarar vi inte ensamma. Vi behöver hjälp och stöd från den gemensamma organisationen, och utan funktionärer blir det lagen om den starkes överlevnad som får råda, sade Helen Draheim från Östersunds LS.

Tord Eklund från Jokkmokks LS tyckte sig se en kamp mellan små och stora LS och frågade sig om de små, utan möjligheter att bilda egna förhandlingskommittéer, kommer att få ut något av de centrala avgifterna när funktionärer försvinner. Maria Karlsson från Norrköpings LS satte stort värde på förhandlingssekreteraren, som, menade hon, har stora kunskaper om arbetsrätt och kan ge tips, idéer och juridisk kompetens i fackliga konflikter: "det står inte i motsättning till lokal självverksamhet, tvärtom!" Men Markus Finnblom, ledamot i arbetsutskottet, lovade att de föreslagna nedskärningarna inte ska drabba medlemmarnas behov av fackliga råd.

– Alla ska med, sade han.

Majoriteten, med en kärntrupp i Stockholm, Göteborg, Malmö, Jönköping och Umeå, hävdade att en slimmad organisation minskar luftmotståndet när LS ger sig ut i lokala fackliga strider.

= Storstäderna
5

– Någon förhandlingssekreterare behövs inte! Det är inte han som ska sköta förhandlingarna – det är medlemmarna själva på LS-nivå. Den som ska föra fram åsikter är inte SAC centralt – det är LS-en i lokalpressen, sade Claes Gerleman från Jönköpings LS.

Jmf Arb.
2009-10-28

Likaledes argumenterade Peter Jacobsson från Malmö för att allt fackligt arbete, inklusive i rättsfall i Arbetsdomstolen, ska läggas på så lokal nivå som möjligt; Anders Knutsson från Stockholm uppgav att hans LS inte har kunnat förstå vad den heltidsanställda generalsekreteraren "egentligen har pysslat med på jobbet".

Liknande frontlinjer drogs i diskussionen om Federativs bokförlag. Den ena kongressfalangen förespråkade en modell med en ideell förlagskommitté i stället för en förläggare, med uppdraget att ge ut böcker med direkt anknytning till arbetsplatskamp. Mot dem stod de som i stället ville se en bred bokutgivning – en talare efterlyste skönlitteratur – styrd av en kongressvald förläggare, men de röstades ner.

Än mer explosiv blev debatten när de återstående funktionärstjänsternas villkor avhandlades. Flera motioner föreslog en sträng skärpning: att arbetsutskottet skulle kunna ändra tjänstegrader med två veckors varsel och lönerna sättas av kongressen i stället för genom förhandlingar mellan parterna.

– Det har varit ett stort problem att folk har kunnat sitta och lyfta lön inom SAC utan att göra någonting, sade Liv Marend från det avgående arbetsutskottet.

Flera talare förkastade gällande villkor för SAC:s anställda – däribland tilläggspension och lön på 20 730 för 35 timmars arbetsvecka – som lagrar i ett privilegieskikt.

inkonsekvens

– En tjänst i SAC är ett förtroendeuppdrag – inte en vanlig anställning! En funktionär står inte under LAS, utan under medlemmarnas och kongressens vilja, argumenterade Moa Norell från Stockholms LS. Linda Magnusson från Göteborg förespråkade begränsning av alla funktionärstjänster till maximalt ett år, för att

Jmf
"Syndskriften"
2006
juni, nr 4
AU/ck-
utvecklade

* och
enfar-
hets
argumen-
från -95

uppnå rotation och återförande av kompetens och ny kunskap till LS, och fick eldunderstöd från Emil Broberg, Umeå LS, som varnade för att anställningar inom SAC kan bli karriärsväl som man "klänger sig fast vid i tiotals år", eftersom det handlar om förtroendeuppdrag finansierade av medlemmarna.

Talare från det andra lägret redovisade i stället sin rodnad över motionerna.

Arb
markn
princ.
kontroll
SACs

– Kamrater, vi kan inte anta fackföreningsfientliga motioner! Vi kan inte bryta mot de grundläggande principerna på arbetsmarknaden, sade Torbjörn Engdahl från Uppsala, och sekunderades av Ellinor Elnadotter som såg framför sig "den sämsta arbetsköparen i Sverige". Lennart Markebo efterlyste ideologisk konsekvens:

Jmf x
"Syndskriften"
2006
september
Hasse Holm

– Vi är en fackförening som håller oss med en samhällsvision. Vi vill ha ett frihetligt socialistisk samhälle som är behagligt att leva i för arbetare. På något sätt måste vi väl ändå spegla det i vår egen organisation, i hur våra anställda har det.

Detta argument bemöttes med att SAC inte ska sträva efter att vara en förebild för andra arbetsköpare – utan efter att sluta vara arbetsköpare, det vill säga inte ha några anställda alls.

– Det är sanslöst att folk tror att vi kan göra revolution inom vår egen organisation. Revolutionen gör vi på arbetsplatserna! agiterade Peter Jacobsson från Malmö LS.

Organisationen
fört
anställda
- och medlemmar
sedan

Denna diskussion mynnade ut i att kongressen förkastade, med knapp majoritet, förslaget om att alla anställda skulle kunna sägas upp med endast två veckors varsel. Samtidigt beslöts att alla arbetsinsatser utom de av kongressen fastställda ska vara projektanställningar och att de anställdas lön och arbetsvillkor

inte längre ska sättas genom avtalsförhandlingar utan fastslås av kongressen. För den kommande perioden fryses lönen vid nuvarande nivå, med bibehållet pensionsavtal.

Ett förslag om att centralkommittén, CK, i framtiden bör utse organisationens generalsekreterare kallades av Arbetarens chefredaktör Rikard Warlenius för "leninistiskt" och avslogs. Generalsekreteraren ska även i fortsättningen väljas av kongress, men frågan om detta ideella uppdrag ska ha rösträtt i arbetsutskott eller ej kommer att skickas ut på referendum.

Diskussionerna dominerades av män, och efter ett lunchmöte för kvinnor bildades ett nätverk för kvinnor som är aktiva inom SAC i syfte att råda bot på den låga kvinnorepresentationen på alla nivåer. I ett första skede kommer nätverket att upprätta en mejlinglista för att diskutera SAC-angelägenheter ur ett kvinnoperspektiv.

Att det finns ett utbrett missnöje med hur centralorganisationen har skött sina uppdrag den senaste kongressperioden visas genom inte mindre än 52 anmälningar till kongressens dechargeutskott.

Andreas Malm

En ideologisk bantningskur

INRIKES 25 oktober 2006

På konferenscentret Nordkalotten, i Luletraktsens frostklädda barrskogar, samlades förra torsdagen SAC Syndikalisterna till sin 28:e kongress. 55 ombud – 18 kvinnor och 37 män – hälsades välkomna av arbetsutskottets Liv Marend, som kort blickade tillbaka på en kongressperiod präglad av "slitsamma konflikter i centralorganisationen" ovanpå "en blomstrande facklig reorganisering" på lokalplanet. Kongressens ledord: besparingar.

Ett förslag om att centralkommittén, CK, i framtiden bör utse organisationens generalsekreterare kallades av Arbetarens chefredaktör Rikard Warlenius för "leninistiskt" och avslogs. Generalsekreteraren ska även i fortsättningen väljas av kongress, men frågan om detta ideella uppdrag ska innefatta rösträtt i arbetsutskott eller ej kommer att skickas ut på referendum.

På kongressens tredje dag mattades spänningen mellan glesbygd och storstad. I fokus stod nu ombudsmännen och centralkommittén. Omröstningarna utföll ofta mycket jämnt, men i den debatt som föregick besluten låg skiljelinjen från tidigare diskussioner fast. Återigen sköt ombudsmannakritikerna in sig på existensen av ett "skikt med egenintressen" som står i motsats till "lokal självverksamhet".

Ett förslag var att samtliga ombudsmannatjänster skulle om-vandlas från femårsförordnanden till ettårsförordnanden. Kenneth Levin från Sundbybergs LS tillgrep en avancerad bild:

– Om man har ett stafettlag med fyra personer som springer 400 meter går det mycket snabbare och ser elegantare ut än när en springer 400 meter ensam. Men om någon av löparna plötsligt tappar pinnen – då går det inte fort längre. Då ser det inte snyggt ut. Kamrater, vi måste värna kontinuiteten och se till att vi inte tappar stafettpinnen.

Beslutet blev att ombudsmännen – som byter namn till fackliga organisatörer – ska tillsättas på två år i taget, högst fyra år i sträck. Här bantas inte heller antalet tjänster: utöver en förhandlingssekreterare ska de fackliga organisatörerna omfatta tre heltider.

Under eftermiddagens diskussioner om nya stadgar för centralkommittén röt Lillemor Norling ifrån:

– Har ni fått hjärnsläpp? Om den här motionen antas leder det till att det blir så jävla stolligt att jag bara gapar! sade hon, och syftade på att centralkommittén själv ska kunna suspendera ledamöter.

Förslaget syftade också till att CK skulle kongressväljas, istället för att som idag utses i regionala valkretsar, samt att arbetsutskottet skulle utses inom CK.

– Vi i Östersund yrkar avslag på alla motioner om förändringar i stadgar och organisationsstruktur. Den gångna tidens svåra konflikter beror på hur människor har pratat med varandra – det är där vi måste bli bättre, sade Helen Draheim från Östersunds LS.

Per Enqvist från Hallands LS invände:

– Det är svårt för vanliga medlemmar att få insyn i beslutsgångarna och förstå vem som har ansvar för vad. Poängen med att göra AU till en del av CK är just att vi ska få tydliga strukturer, sade han, och Sofia Kalpazidou från Stockholms LS fyllde i med att de senaste årens tumult hade förhindrats om AU valts ur CK.

När det kom till beslut visade det sig att marginalerna var mycket små. Flera röstningar fick göras om upp till tre gånger, och majoriteterna gled från sida till sida från motion till motion. De nämnda förändringsförslagen om CK föll med liten marginal, och i fråga om ombudsmännen beslöt kongressen att

de i fortsättningen ska utses av arbetsutskottet istället för av medlemmarna i referendum. En facklig servicejour med 020-nummer inrättas. Vidare beslöts att SAC:s två sekretariat i Gävle och Stockholm ska slås ihop till ett, med säte i huvudstaden. Joe Hill-gården i Gävle ska samtidigt omvandlas till ett museum "som väcker insikt och debatt" men förvaltas med "små kostnader".

Medlemsavgifterna ska sänkas i proportion till de tidigare gjorda besparingarna.

De befarade stridigheterna höll sig förhållandevis lågintensiva under den första dagen, men på den andra flammade de upp desto mer. Kongressen utvecklades då till en rejäl bantningskur, och centralorganisationen lämnade dagens överläggningar flera storlekar mindre: posterna som avlönad generalsekreterare, avtalssekreterare, redögörare, adressregistertjänsten, försäkringsombudsman och förlagsredaktör skars alla bort. Totalt avlägsnades drygt 4,5 heltidstjänster – nära hälften av det totala antalet – från SAC:s centrala organ.

Men det var inte främst behovet av att spara pengar som vägledde besluten, utan ideologi. Majoriteten såg dem som en försegling av de senare årens fackliga förnyelse och anförde att färre anställda leder till ökad basfacklig aktivitet.

– Mitt ideal är de spanska syndikalisterna i CNT. År 1936 hade de två miljoner medlemmar men bara en anställd, och han hade samma lön som de lägst betalda arbetarna. Den federalistiska principen är helig för mig. Därför måste vi skaffa tjänsten som förhandlingssekreterare och alla andra institutioner som sätter sig på LS, argumenterade Ruben Tastas-Duque, ombud för Västerorts LS.

Han var en av företrädarna för den majoritet som, med stöd framför allt från Stockholm, Göteborg, Malmö, Jönköping och Umeå, hävdade att en slimmad organisation minskar luftmotståndet när LS ger sig ut i lokala fackliga strider.

Diskussionernas fronter gick i allmänhet längs axlarna ålder och stad/land: äldre ombud från LS i glesbygd utgjorde en bakre linje i försvaret av centralorganisationen.

– Vi i Östersund blir väldigt glada och inspirerade av att läsa om alla direkta aktioner som pågår runtom i landet just nu. Men samtidigt: om man inte blockerar och bojkottar och syns hela tiden blir man utpekad som ett passivt LS som ska läras upp till riktiga aktivister. Vi är en handfull aktiva medlemmar som ska göra allt, men det klarar vi inte ensamma. Vi behöver hjälp och stöd från den gemensamma organisationen, och utan funktionärer blir det lagen om den starkes överlevnad som får råda, sade Helen Draheim från Östersunds LS.

Men Markus Finnbom, ledamot i arbetsutskottet, lovade att de föreslagna nedskärningarna inte ska drabba medlemmarnas behov av fackliga råd.

– Alla ska med, sade han.

Liknande frontlinjer drogs i diskussionen om Federativs bokförlag. En rad talare förespråkade en modell med en ideell förlagskommitté istället för en förläggare, med uppdraget att ge ut böcker med direkt anknytning till arbetsplatskamp. Mot dem stod de som istället ville se en bred bokutgivning – en talare efterlyste skönlitteratur – styrd av en kongressvald förläggare, men de röstades ner.

Än mer explosiv blev debatten när de återstående funktionärernas arbetsvillkor avhandlades. Flera motioner föreslog en sträng skärpning av villkoren: att arbetsutskottet skulle kunna ändra tjänstegrader med två veckors varsel och lönerna sättas av kongressen istället för genom förhandlingar mellan parterna.

– Det har varit ett stort problem att folk har kunnat sitta och lyfta lön inom SAC utan att göra någonting, sade Liv Marend från arbetsutskottet.

Flera talare förkastade gällande villkor för SAC:s anställda – däri-bland tilläggspension och lön på 20730 för 35 timmars arbetsvecka – som lagrar i ett privilegieskikt.

Andra talare redovisade i stället sin rodnad över motionerna:

– Kamrater, vi kan inte anta fackföreningsfientliga motioner! Vi kan inte bryta mot de grundläggande principerna på arbetsmarknaden, sade Torbjörn Engdahl från Uppsala.

Han sekunderades av ombudsman Lennart Markebo, som efterlyste ideologisk konsekvens:

– Vi är en fackförening som håller oss med en samhällsvision. Vi vill ha ett frihetligt socialistiskt samhälle som är behagligt att leva i för arbetare. På något sätt måste vi väl ändå spegla det i vår egen organisation, i hur våra anställda har det.

Detta argument bemöttes med att SAC inte ska sträva efter att vara en förebild för andra arbetsköpare – utan efter att sluta vara arbetsköpare, det vill säga inte ha några anställda alls.

– Det är sanslöst att folk tror att vi kan göra revolution inom vår egen organisation. Revolutionen gör vi på arbetsplatserna! agiterade Peter Jacobsson från Malmö LS.

Diskussionen om funktionärernas villkor mynnade ut i att kongressen förkastade, med knapp majoritet, förslaget om att alla anställda skulle kunna sägas upp med endast två veckors varsel. Samtidigt beslöts att alla arbetsinsatser utom de av kongressen fastställda ska vara projektanställningar och att de anställdas lön och arbetsvillkor inte längre ska sättas genom avtalsförhandlingar, utan fastslås av kongressen. För den kommande perioden fryses lönen vid nuvarande nivå, med bibehållet pensionsavtal.

Andreas Malm

SAC utesluter LS INRIKES 27 februari 2008

se även 13 jan 2009

SAC:s centralkommitté beslutade i helgen att utesluta en av sina lokala samorganisationer, Ale LS. Ytterligare två LS hotas av uteslutning om de vägrar utesluta medlemmar som stämt SAC i arbetsrättsliga konflikter.

Det hör inte till vanligheterna att LS inom SAC utesluts. Men Birgitta Johansson, ordförande för Ale LS, är inte så överraskad när hon genom Arbetaren nås av beskedet att hennes LS utslutits ur SAC.

– Det var rätt väntat, vi har blivit motarbetade sedan vi startade. Jag måste säga att jag känner mig ganska uppgiven för SAC:s skull. Det är tråkigt att SAC kollektivt bestraffar en hel grupp människor på det här sättet. ✕

Bakgrunden till uteslutningen är att Ale LS medlem Anders Melchior sades upp från sitt förtroendeuppdrag som försäkringsombudsman genom en medlemsomröstning inom SAC. Därefter stämde Melchior SAC på närmare 300000 kronor, något som centralkommittén, CK, anser bryter mot stadgarna för hur konflikter inom organisationen ska hanteras.

Eftersom SAC inte kan utesluta enskilda LS-medlemmar beslutade CK att ställa Ale LS och dess tretton medlemmar inför valet att utesluta Melchior eller få hela sitt LS uteslutet. Ale LS valde att ge sitt stöd till Anders Melchior.

Birgitta Nordmark, SAC:s generalsekreterare, tycker också att uteslutningen är tråkig, men menar att det är viktigt att sätta ner foten.

– Det har blivit en trend att före detta förtroendevalda stämmer SAC på stora belopp. Vi måste markera att det inte är okej att medlemmarnas pengar används på det sättet. ✕

Både Huddinge och Tanums LS riskerar att gå samma öde till mötes som Ale LS. Konfliktbakgrunden är i princip densamma, men båda LS:en har fått tid på sig att lösa frågan innan en eventuell uteslutning verkställs.

David Jonstad

Blodig sushi på Izakaya Koi

Malmö LS försvarar sin medlem som först blev misshandlad av chefen och därefter avskedad

Malmö Hotell- och restaurangsyndikat av SAC Syndikalisterna har sedan mitten av oktober en konflikt med sushirestaurangen Izakaya Koi. Konflikten uppkom då syndikatets medlem Frej Söderberg kom hem från en, bokstavligt talat blodig, "inspirationsresa" i London. Frej hade blivit misshandlad på resans sista kväll av Izakaya Kois ägare och kökschef Henrik Siebert.

Izakaya Koi är en exklusiv sushirestaurang som ligger på bratsens och överklassens vattenhål i Malmö, det pittoreska Lilla Torg. Ägarna, tre rikemansungar i 25-30-årsåldern, har tillräckligt med pengar på sin verksamhet för att köra Porsche och bära Rolex men tycker inte det är så viktigt med kollektivavtal, anställningskontrakt och vita löner.

Frej Söderberg hade jobbat som kock på restaurangen i knappt ett år (varav 2 månader obetald "lärlingstid") när han och större delen av personalen åkte på en "inspirationsresa" till London tillsammans med en av delägarna, Henrik Siebert. Sista kvällen gick hela sällskapet ut på en nattklubb och där gav sig Henrik på Frej. Först verbalt med provokationer om att Frej var "dum snorunge" som "borde säga upp sig" eller alternativt "skaffa sig en äkta Rolex", sedan med knytnäveslag i ansiktet. Misshandeln fortsatte utanför när nattklubben hade stängt och var så pass grov att Frej blev heltidsjukskriven i nästan tre månader då han har en svullnad i hjärnan efter upprepade slag och sparkar mot huvudet.

Efter hemkomsten till Sverige insåg Frejs chefer det problematiska i att han och Henrik jobbade tillsammans igen och bestämde sig för att helt enkelt säga upp honom. De blev snällt förvånade när Frej hade med sig ett fackligt ombud och lämnade en förhandlingsframställan istället för att snällt skriva på uppsägningen. På vår första förhandling förklarade vi för dem att misshandel av en anställd likställs med ett avskedande och att vi krävde dem på 290 000 i ersättning för ogiltigt avsked, utköp och skadestånd för misshandeln. Deras advokat, som försökte hålla god min när vi la fram bilder på Frej som tagits efter misshandeln, hävdade först att någon uppsägning/avsked aldrig skett och att Frej var välkommen tillbaka till jobbet. När vi visat honom uppsägningshandlingarna och berättat vilka konfliktåtgärder som väntade gick han med på att förlikning nog var en bra idé och bad att få återkomma med ett bud. Några dagar senare ringde advokaten upp och erbjöd 50 000 om Frej drog tillbaka anmälan... Vi betraktade därmed förhandlingsläget som låst och varslade om konfliktåtgärder i form av blockad.

Blockaden blev ganska uppmärksam i förväg, mest av våra egna som hört talas om misshandeln, men också av media som skrev

Frej Söderberg misshandlades av sin chef

om den och konflikten dagarna innan (med lite olika vinklingar).

När dagen för blockaden kom hade vi jobbat mycket med att sprida ordet till kamrater och media och fått bra gensvar från båda. En grupp peppade strejkvakter kom överens om att vi skulle göra vad som krävdes för att hålla blockaden till utsatt tid, utrustade oss med ögonskölj och första hjälpen och begav oss till Lilla Torg. När vi kom dit var några poliser redan på plats men vi ställde glatt upp oss med fanor och blockadbanderoller. Efter en liten stund kom ett polisbefäl och höll en monolog om att vi inte fick stå där utan skulle flytta oss inom två minuter.

Några av oss lyckades till slut föra en slags diskussion med honom om varför vi hade rätt att genomföra blockaden. Vi påpekade också att det skulle föra med sig betydligt mer av såväl jobb för dem som ordningsstörningar att flytta på oss än att bara låta oss stå kvar. Tyvärr var inte polisen av den lyssnande typen och ca en halvtimme in i blockaden, som var varslad att stå i 2 timmar mellan 20-22, började de bryta upp den strejkvakt för strejkvakt. Det var dock ett tidsödande arbete – alla kämpade emot trots Malmöpolisens liberala tolkningar av vad som är ett "proportionerligt ingripande" och deras benägenhet att ta till pepparsprejen i tid och otid.

När klockan slog 22 hade 28 kamrater förts till häkten och 20 blivit pepparsprejade, men blockaden stod fortfarande framför ingången och hindrade alla att ta sig in i restaurangen!

Vi ser det naturligtvis som en stor seger att vi lyckades hålla blockaden tiden ut trots polisens aggressiva försök att bryta upp den. Det var en styrkedemonstration samtidigt som syftet, att orsaka Izakaya Koi ekonomisk skada både under kvällen och på lång sikt som följd av dålig publicitet, uppfylldes. Vi kommer nu att fortsätta föra ut propaganda och göra livet surt för restaurangägarna. Vi har redan fått dem att teckna kollektivavtal (Henrik Siebert hävdar visserligen att de inte har något emot kollektivavtal, det har bara "inte blivit av" tidigare, men vi ser det ändå som en vinst...).

Det är en skrämmande människosyn borgarna på Lilla Torg håller sig med, när de anser sig ha rätten att misshandla sina arbetare utan att behöva ta konsekvenserna. Ägarna till Izakaya Koi har nu gjort det till en hedersfråga att inte ge efter och betala ut ersättning till vår medlem – med andra ord förlorar de hellre summor i samma storleksordning till sin advokat (klassolidaritet?) och de restauranger, där chefen inte misshandlar sina anställda, som deras gäster kommer söka sig till istället. Tack vare sin hårdföra attityd kan de nu se fram emot en stämning i Arbetsdomstolen (AD) inom kort. En kvalificerad gissning är att de knappast tar sig helskinnade därifrån.

Till sist ett stort tack till alla kamrater som kämpade hårt på blockaden! Det blir ingen sushi...

Kristina Granath

Malmö Hotell –och Restaurangsyndikat

SAC:s kongress i Luleå 20-24 okt

Den 20 oktober samlades ombud från 38 LS till SAC:s 28:e kongress i Luleå. 120 motioner skulle behandlas, den gångna verksamheten skulle gås igenom och val av nya förtroendevalda skulle förrättas.

Kongresspresidiet hade förberett kongressen mycket väl. Där fanns en ny arbetsordning och en propositionsordning som visades på overheaden, så att alla ombud skulle hänga med. Det blev en stundtals väldigt komplicerad röstning eftersom så många motioner berörde samma område.

Kongressen inleddes med ett öppningsanförande av Gunnar Eriksson från Luleå LS. Gunnar Eriksson var Generalsekreterare för SAC 1987-1990 och berörde en mängd skilda områden i sitt tal.

Öppningsanföranden lästes upp och två närvarande gäster från franska CNT höll var sitt korta tal till kongressen.

Kongresspresidiets förslag till arbetsordning antogs efter diskussion och var en förutsättning för att kunna genomföra kongressen och behandla alla motioner på tre dagar. Kongressen i Malmö 1998 slutade i en katastrof och trots att den kongressen var 3 dagar längre, hann de inte behandla alla motioner.

Arbetsordningen innebar bl a begränsningar av talartiden i olika steg, att man hade flera ämneslistor som innebar att de som inte hade tröttnat sig tidigare fick förtur framför "stortare" och att man tog diskussioner i block stället för var motion för sig. Tack vare detta hann kongressen behandla alla motioner med cirka 3 minuters marginal.

Enligt traditionen föll majoriteten av motionerna. Det är helt enkelt alltid svårare att vinna

en majoritet för en motion än emot. En hel del motioner gick dock igenom och Marcus Finbom gör en genomgång av konsekvensen av besluten på sidorna 23 och 27. Jag kan nämna att det nya förslaget till Principförklaring avsågs, men att förslaget till nytt Fackligt program antogs med alla ändringsförslag.

Dechargedebatten blev oväntat lugn även om antalet dechargeanmälningar, mot tidigare förtroendevalda, slog alla tidigare rekord och var cirka 3 gånger fler än på förra kongressen.

På kongressens sista dag genomfördes val till alla förtroendeposter som tillsätts på kongressen och som sitter fram tills nästa kongress.

Erik Mägi nyvald Förhandlingssekreterare

Tyvärr fanns det ovanligt få sökande till tjänsterna och de ideella uppdragen. Dessutom drog de två kandidaterna till SACs Kassör och Generalsekreterare tillbaka sina kandidaturer före kongressen.

Kongressen beslutade att man skulle tillsätta en tillförordnad Generalsekreterare som skulle sitta tills en ordinarie valts via referendum. Tre kandidater togs fram, varav endast en var valbar. Mora Norell från Stockholms LS valdes till tf Generalsekreterare.

Mora?

De nyvalda revisorerna Örjan Bergsten, Hans-Ove Nordmark och Ingrid Olsson.

Erik Mägi från Göteborgs LS valdes till ny Förhandlingssekreterare. Dirk Groesjan från Fruviks LS omvaldes till Studieorganisatör.

Till Syndikalistens redaktör fanns två kandidater. Lars-Erik Morin och Anders Knutsson. Anders Knutsson från Stockholms LS valdes till ny redaktör för Syndikalisten.

Funktionärstjänsten som Förlagsredaktör för Federativs förlag avskaffades. Rebecka Bohlin och Rikard Warlenius omvaldes till Arbetarens chefredaktörer.

Presentation av nya Arbetsutskottet (AU) hittar du på sidan 26. Till Revisorer valdes Ingrid Olsson från Hofors LS, Örjan Bergsten från Göteborgs LS, samt som revisorssuppleant Hans-Ove Nordmark från Luleå LS.

Till ny Valberedning valdes Marcus Finbom från Stockholms LS, Marcus Ohlsson från Borås LS, Jona Elings från Stockholms LS. Som suppleanter till Valberedningen valdes Johan Larsson från Göteborgs LS samt Bertil Öberg från Enköpings LS.

* se Synd 2010 nr 5 Torfi Magnusson
juli, s. 23 = sparkad

Kongressbesluten i korthet:

Den fackliga verksamheten

Kongressen beslöt att ombilda ombudsmännen till fackliga organisatörer, och ha kvar förhandlingssekreteraren med ett övergripande ansvar. Dessutom så ska ett 020-nummer skapa en facklig jour, som ger ökad tillgänglighet och service. Men sammantaget blir det jämfört med de sista åren under kongressperioden ungefär lika stora resurser.

En förhandlingssekreterare på heltid kommer ha det övergripande ansvaret för den centrala fackliga verksamheten, samt ansvara inför kongressen, vilket var något som flera kongressombud underströk som viktigt. Ombudsmännen döptes om till fackliga organisatörer, och fokus ska framförallt ligga på att bistå med den lokala fackliga reorganiseringen.

Fackliga organisatörer anställs på två år i taget, men max två perioder i sträck, alltså 4 år. Tjänsterna till fackliga organisatörer ska utlysas omlott, dvs aldrig flera på en gång, så att inte all kunskap försvinner på en gång.

En facklig jour i form av ett 020-nummer

LARS-ERIK MORIN

ska också skapas, vilket leder till ökad tillgänglighet och service i och med att det blir möjligt att ringa även kvällstid. Totalt handlar det om fackliga organisatörer motsvarande 300% samt en förhandlingssekreterare på 100%, lägg därtill en facklig jour i form av 020-nummer, så motsvarar det ganska exakt hur SAC sett de senaste åren.

Den stora bördan på den centrala fackliga verksamheten de senaste perioderna är Stockholms LS medlemmar. Nu när syndikatsverksamheten växer i Stockholm, så minskar behovet, och mer resurser frigörs till resten av landet.

Som ett av de sista besluten gällande motioner bestämdes det att SACs stridsfond ska återskapas. Den övergripande ekonomin skall ses över med målsättning att

SACs stridsfond skall utgöras av likvida medel. Det ska ske genom att en återbetalningsplan för SACs bolag ska upprättas och att pengarna ska vara återbetalade inom 8 år.

Dessutom antogs det fackliga programmet, med alla ändringsförslag.

Marcus Finbom

Kongressbesluten i korthet:

Den demokratiska strukturen

Inga ändringar gjordes på den grundläggande demokratiska strukturen i SAC, men vissa smärre förändringar gick igenom.

Till blev det fler ledamöter i CK och det förtydligades krav på CK-ledamöter och revisorer. Den största förändringen är att SAC nu har kongress vart 3 år.

Centralkommittén

Kongressen fastslog att det är viktigt att CK samlas snarast efter kongressen för att börja verkställa besluten fattade av kongressen. Alla övriga motioner som berörde hur CK väljs avslögs. CK ska härnäst bestå av 15 ordinarie och 10 suppleanter, och minst en ordinarie från varje valkrets och vid tillsättandet ska det eftersträvas en god regional representation och jämn könsfördelning. Det ska förtydligas hur man avsätter AU- och CK-ledamöter och att det kan göras genom allmän medlemsomröstning om 5 LS så kräver.

Den demokratiska genomskinligheten underströks genom att informationsspridningen ska öka. CK-handlingar ska skickas till LS tre veckor innan CK-mötet och LS får även rätt att skicka observatörer till möten. Alla CK-ledamöter har plikt att besöka de LS som

ombudet representerar eller på annat ha en dialog med dom.

AU – Arbetsutskottet

Inga förändringar här, utan det fastslogs att AU-ledamöter kan nomineras från hela landet, vilket varit praxis de senaste perioderna. Alla

AU-ledamöter

Birgitta Aronsson Nordmark, Luleå LS
Zoya Yousefi, Skärholmens LS
Ola Brunnström, Malmö LS
Elisabeth Skoglund, Borås LS
Saman Ali, Stockholms LS

Suppleanter i AU

Sofia Kalpazidou, Stockholms LS
Liv Marend, Malmö LS
Niklas Park, Stockholms LS
Nina Kapell-Sörensen, Göteborgs LS
Ruben Tastas-Duque, Västerorts LS*
Linda Wagenius, Stockholms LS
Leif-Jöran Olsson, Göteborgs LS
Martin Thorén, Luleå LS
Irma Ekblom, Kalmar LS
Peter Forsberg, Tyresö LS

* Skärholmens

15 platser i AU fylldes och det blev en god spridning geografiskt från norr till söder. Se faktaruta intill för vilka som valdes.

Kongress

SAC håller i framtiden kongress vart 3 år, men CK får tidigarelägga eller senarelägga kongressen högst ett år. Flera ombud yrkade på att det dröjer 4 år till nästa kongress, så att den sammanfaller med vårt 100 års firande.

Referendum

Referendum kan i fortsättningen krävas av 5 LS istället för 10 som det var tidigare. Alla övriga förändringsförslag avslögs så referendum kommer alltså genomföras på samma sätt som tidigare.

Revision

Det beslutades att revisorernas uppdrag ska förtydligas i stadgarna, att dom ska lämna en årlig skriftlig rapport samt att den ska publiceras i verksamhetsberättelsen och i Syndikalisterna. Förslaget att anmälningstiden för dechargefrågor sätts till 2 månader innan kongressen avslögs.

Marcus Finbom

Kongressbesluten i korthet:

Förtroendeuppdragen

Flera förtroendeuppdrag tillsattes inte, då det saknades sökande, vilka nu går ut på referendum. De ideella uppdragen som saknade sökande fylldes upp med fler sökande av valberedningskommittén som kongressen tillsätter med det syftet.

Lönen för anställda sätts på kongress, och vid undantag på referendum, och bestämdes för den kommande kongressperioden att vara den nuvarande, vilket är ca 20 800 kr/mån. AU fick inte rätten att ändra tjänstgöringsgraden med 2, 4 eller 6 veckors varsel.

Förslaget att SAC ska följa gällande arbetsstiftning avsågs, vilket gör att nuvarande ordning kvarstår, som innebär att SAC följer gällande arbetslagstiftning. (Ett flertal sådan här icke-resultats beslut togs under kongressen.)

Det förtydligades att anställningar i SAC är att betrakta som förtroendeanställningar, samt att alla anställda är underställda SACs principer, stadgar, kongressbeslut samt AUs och CKs beslut. Det ska inte heller finnas några arbetsledarförhållanden mellan anställda.

Utöver de tjänster som kongressen fastställt får bara projektanställningar göras för specifika uppdrag klart avgränsade i tid. Alla funktionärer ska ha tydliga arbetsbeskrivningar.

Precis som förut så kan man vara flera sökande till en tjänst, vilket den här kongressen påverkade valet till Arbetarens chefredaktör. Som i övrigt nog var den enda funktionärstjänsten som inte hade några förändringsmotioner på sig. Övriga tjänster kommenteras kort:

Förlaget

Förlagsredaktören avskaffas och ersätts med en förlagskommitté. Förlaget ska satsa på att ge ut böcker även i billigt och lättillgängligt format, samt att böcker som stödjer den växande arbetsplatskampen bland SAC:s medlemmar prioriteras.

Studier

Tjänsten som Studieorganisatör behålls. De olika förändringsförslagen gällande studieverksamheten avsågs, som att en projektanställd ska reorganisera disktrikten för att ta hand om egna studier och att ett studieråd årligen kallar till studiekonferenser.

Internationellt

Tjänsten som internationell sekreterare tillsattes inte, precis som på förra kongressen, utan en internationell kommitté ska fortsätta vara ansvarigt för den internationella verksamheten.

Syndikalisten

Förslagen på att minska anställningsgraden på redaktörstjänsten, och att en redaktionskommitté ska tillsättas, avsågs. Tjänsten kvarstår som tidigare.

Kassören

Funktionerna kassör, redogörare och registrator slås samman till en tjänst på 100%. Anna-Lena Piazzola kommer sitta kvar tills bokslutet är färdigt och en ny kassör valts via referendum.

Generalsekreterare

Tjänsten blev ideell och arbetsuppgifterna ska endast vara att vara organisationens ansikte inåt och utåt. Vad det betyder i praktiken har vi sett en hel del konkreta exempel på under a-kasse kampanjen.

En motion ska ut till LS på referendum, och den handlar om huruvida den ideelle Generalsekreteraren ska ingå i AU eller inte. Om uppdraget innebär att sitta i AU så tillkommer uppgiften att vara sammankallande till AU. En administratör ska anställas på 50% för att sköta de sysslor som tidigare föll på Generalsekreteraren.

Försäkringsombudsmannen

Tjänsten avskaffades då det inte fanns något behov av en sådan tjänst, utan de får ärendena bakas in i den övriga fackliga verksamheten.

Avtalsansvarig

Tjänsten avskaffas och förhandlingssekreteraren tar över de funktioner som det innebar, planer på att digitalisera alla avtalen och därmed göra dom mer lättillgängliga för medlemmar har påbörjats.

Marcus Finbom

Kongressbesluten i korthet:

Antalet anställningar och minskning av avgifter

Olika uppgifter har florerat om hur stora förändringarna var i SACs centrala verksamhet. Främst beslutade kongressen att rikta om resurser mot den fackliga verksamheten. Minskningen med antalet anställda ska resultera i avgiftssänkningar.

De olika uppgifterna om hur stora förändringarna var beror på att det fanns en papperskonstruktion i stadgarna och så fanns det en reell central organisation. Främst handlar skillnaden om att AU och CK inte såg någon anledning att ersätta vissa tjänster fullt ut när arbetskraftsbehovet saknades. T.ex. handlar det om generalsekreteraren, förhandlingssekreteraren och avtalsansvarig, som ersattes av två tillfälliga administratörer på totalt 160% under våren.

Så i praktiken så ansåg kongressen att det var ungefär lika stor arbetsbörda som AU och CK tidigare beslutat om. Men med större betoning på och mer resurser till den fackliga verksamheten.

Efter dessa minskningar i antalet anställningar så beslutade kongressen att medlemsavgiften ska minskas. Det hela öppnar upp för att LS sänker sina avgifter eller att LS får mer resurser att röra sig med.

Marcus Finbom

Anställningar i SAC den 1/11

Syndikalistens redaktör 100 %
Studieorganisatör 50 %
Kassör 100 %
Redogörare 25 %

Administratörer 160 %
Ombudsmän 175 %
Försäkringsombudsman 50 %

Totalt 660 %, 6,6 heltider.

Anställningar fastslagna av kongressen

Syndikalistens redaktör 100 %
Studieorganisatör 50 %
Kassör 100 %
Administratör 50 %
Förhandlingssekreterare 100 %
Fackliga organisatörer 300 %

Totalt 700 %, 7 heltider.

SÄKRA dec 2010

7-8/2006

s. 47

Om legalism och fackliga strategier

I Syndikalist nr 6/2006 levererar Kristian Falk sin bild av SACs inställning till legalismen och Arbetsdomstolen. Temat är att SAC skulle ha ett motsägelsefullt förhållningssätt till legalismen och att SAC så att säga går till AD med "fältropet 'kamp mot den fackliga legalismen'".

Falk menar på att detta även motsäger att det skulle existera en facklig reorganisering som Falk påstår "sektioner och syndikat odlat i Stor-Stockholm sedan tidigt 1980-tal". Som bevis för sin teori använder han argumentet att SAC 2005 lämnat in alltför många stämningar i ämforelse både till andra fackförbund och ill det egna medlemsantalet. Falk menar till och med att detta pekar på att SAC mer är en serviceorganisation.

Falk fortsätter med att hävda att det finns likheter mellan dagens SAC och 1930-talets då SAC alltmör stände arbetköpare i AD. Denna förändring skulle enligt Falk ha kommit i en diskussion, och insinuerar att det rör på samma sätt idag. Alltså, att det inte finns någon diskussion om fackliga strategier.

Falk skriver: "En lärdom är att vara restriktiv med att driva ärenden till AD. Efter 1998 års kongress har denna principiella attityd successivt öckrats upp, sedan några år tillbaka med viss ousi." Anledningar till restriktivitet gällande AD, enligt Falk, är att AD är en konfliktdämpare, och att arbetköpare har förstått detta, samtidigt som arbetköpare inte är benägna att driva mål i AD, och att allt fler mål leder till förlikning.

Falk skriver inledningsvis: "Det existerar ett gap mellan teori och praktik inom SAC idag. En fråga är vad vi väljer att fokusera på." Detta kan sägas sammanfatta Falks inställning.

Det har ett motsägelsefullt förhållningssätt till legalismen kan jag inte svara på. Iremot är det med bestämdhet så att den av organisationen som ingår i den fackliga reorganiseringen inte har det. Vi ser inte på organisationen som bärare av "facklig poten-

tial" som Falk gör. För oss är organisationen en fackförening, närmare bestämt en facklig kamporganisation. Därmed faller Falks frågeställning utanför våra verksamhetsramar.

Legalismen är vare sig eftersträvarsvårt eller ett självändamål. Erfarenheten av AD säger att denna är en högberg för hyckleri, lögn och högavlönade jurister att vrida och vränga på sanningen. Däremot är Falks argument mot AD att det skulle ha lämnats in för många stämningar helt irrelevant. **En facklig kamporganisation har en plikt att göra sitt yttersta för att nå sina mål.** Utan det saknar organisationen existensberättigande. Och för det går det inte att utesluta stämningar. En facklig kamporganisation måste använda sig av alla medel som finns att tillgå helt enkelt. Utan att gå in på det närmare finns det situationer då stämningar är det sista vi kan göra, och andra då stämningar kan fungera som ytterligare påtryckningsmedel. Detsamma gäller förlikningar. Vissa gånger kan det vara målet, andra ett resultat vi nöjer oss med av olika anledningar. Allt bestäms dock ytterst av berörda medlemmar och instanser. De bakomliggande orsakerna eller slutresultat i de ärenden organisationen drivit i AD intresserar helt följdriktigt inte Falk.

Med detta faller Falks påstående om att det inte skulle finnas någon diskussion om fackliga strategier i organisationen. Falk menar säkert diskussioner på möten där även passiva medlemmar och andra som inte har med den fackliga verksamheten att göra deltar. Detta må så vara, och beklagas inte av undertecknad. Icke erfarenhetsbaserade diskussioner saknar relevans i avsaknad av verklighetsförankring, och kan således bara leda till övergripande hypoteser som är dåligt praktiskt tillämpliga. Men de fackligt aktiva diskuterar hela tiden verksamheten. Det säger sig självt. Det ska noteras att Falk för att misstänkliggöra den fackliga reorganiseringen måste inta en infallsvinkel som går stick i stäv

mot vår decentraliserade organisation byggd underifrån, där berörda bestämmer i sina egna ärenden, som de flesta diskussioner om fackliga strategier utgår ifrån. Detta kommer även i uttryck i Falks påstående om saknaden av motioner till kongressen som handlar om det vardagliga fackliga arbetet. Frågan är dock varför en centralorganisation som i detta fall endast är ett samordningsorgan av fackföreningar skulle ha sådana motioner? Nej, istället borde motionerna handla om vad motionerna just handlar om; att anpassa samordningsorganet till behovet av den och den fackliga verksamheten. Den senare bestäms lokalt och bör sedan avspeglas i det centrala.

Falk hävdar att dagens fackliga reorganisering har sina rötter i Stor-Stockholm på 1980-talet. Det kan mycket möjligt tolkas så. Men sedan hände det nåt. Idag är Stor-Stockholm SACs största problem. Förutom några få lysande undantag är denna verksamhet kaotisk och beroende av anställda ombudsmän. Ett tillstånd som inte delas av de som ingår i den fackliga reorganiseringen.

Falk avslutar med att inlägget kan betraktas som en kommentar eller ett genmäle till CKs ombudsmannautredning. I mer än två stycken skriver Falk ner utredningen. Bland annat påstår Falk att utredningen skulle vara dåligt underbyggd. På vilket vis något skulle vara dåligt underbyggt eller överhuvud ligga till grund för de övriga fem tillmälen, eller ens på vilket vis inlägget är ett genmäle till det korta stycke i utredningen som rör det legalistiska, skriver dock Falk ingenting om.

Glappet mellan teori och praktik inom SAC idag står Falk för. Vi som är fackligt aktiva hamnar naturligt inte i den situationen. Handling ger erfarenhet till vägledning i vidare verksamhet, och praktiken bildar teorin, och teorin avspeglar verkligheten för att i praktiken användas på densamma.

Johan Larsson
Göteborgs LS

Rättelse

Det har kommit till min kännedom att jag nominerades till tf generalsekreterare för SAC på kongressen i Luleå. Det påstås också att jag har krävt arvode för mina eventuella insatser som generalsekreterare. Nu var jag alltså ej på kongressen och framförallt totalt ointresserad av uppdraget. Jag har varit verksam inom syndikalisterna sedan 1983 och lagt många oavlönade timmar på organisationen, detta har varit självklart för mig.

Ingrid Nilsson
Slottsskogens LS, Göteborg

Rättelse

I förra Syndikalist (nr. 6/2006) uppstod ett tryckfel. I en artikel på sidan 7 i tidningen med rubriken "Hoten mot vår a-kassa" påstods helt felaktigt att SO (arbetslöshetskassornas samorganisation) går statens ärenden och sätter press på SACs a-kassa SAAK. SO är en samorganisation av alla a-kassor.

Det är IAF (Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen) som har satt press på SAAK.

Torfi Magnusson
Syndikalistens avgående redaktör

Efterlysning

Syndikalist är i behov av krönikörer, främst då en presskrönikör. Är du intresserad av att skriva för Syndikalist? Hör då av dig till e-postadressen syndikalistens@sac.se

Syndikalistens debattsidor

Debattinlägg, lasarbrev och olika uttalanden m.m. skickas till:
syndikalistens@sac.se

eller

Syndikalist

Box 6507, 103 83 Stockholm

Fax: 08-673 35 80

Bisarr desentraliseringsiver
slottsskogen är en park